

Procurement of AI Community

● PUBLIC BUYERS COMMUNITY

**Priekšlikums par līguma standartklauzulām
publisko organizāciju veiktam mākslīgā intelekta
iepirkumam, 2023. gada septembra versija**

DRAFT High Risk version

Atruna

Šis ir dokumenta projekts, kas paredzēts tikai apspriešanai, lai apkopotu ieinteresēto personu sākotnējās atsauksmes. Šo dokumentu izstrādājis *Jeroen Naves* (no "Pels Rijcken"). Šis nav oficiāls ES dokuments, un to nekādā gadījumā nevar uzskatīt par Eiropas Komisijas oficiālās nostājas atspoguļojumu. Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas tās vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā dokumentā iekļautā informācija. Šis dokuments joprojām ir izstrādes stadijā. No šā dokumenta neizriet nekādas tiesības.

Īevadpiezīmes

Šīs līguma standartklauzulas ir izstrādātas publiskām organizācijām, kas vēlas iegādāties ārēja piegādātāja izstrādātu MI sistēmu. Šo standartklauzulu pamatā ir Amsterdamas pilsētas 2018. gadā izstrādātās standartklauzulas algoritmisko sistēmu iepirkumam (<https://www.amsterdam.nl/innovatie/digitalisering-technologie/algoritmen-ai/contractual-terms-for-algorithms/>).

Šajā projektā iekļautās līguma standartklauzulas lielā mērā ir balstītas uz prasībām un pienākumiem attiecībā uz augsta riska MI sistēmām, kas iekļautas Regulas par mākslīgo intelektu* ("MI akts") priekšlikuma III sadaļā. Par šo priekšlikumu notiek sarunas, tāpēc klauzulas būs jāpārskata, lai ņemtu vērā visas veiktās izmaiņas un pilnībā saskaņotu tās ar Padomes un Eiropas Parlamenta pieņemto regulu galīgā redakcijā.

Ņemot vērā, ka par ierosināto MI aktu vēl notiek sarunas, publiskās organizācijas, kas nolēmj izmantot šos nosacījumus, var to darīt brīvprātīgi, katrā atsevišķā gadījumā izvērtējot, vai dažādās šo līguma standartklauzulu sadaļas ir pietiekamas un atbilstīgas konkrētas MI sistēmas iepirkumam. Līguma standartklauzulas jo īpaši attiecas uz MI sistēmām, kas klasificētas kā "augsta riska" 6. panta nozīmē un ietilpst kādā no jomām, uz kurām attiecas ierosinātā MI akta II un III pielikums. Attiecībā uz MI, kas nav augsta riska MI, šo prasību piemērošana saskaņā ar MI aktu nav obligāta, bet ir ieteicama, lai uzlabotu publisko organizāciju iepirkto MI lietojumu uzticamību. Attiecīgos un pamatotos gadījumos atkarībā no sistēmas ietekmes uz indivīdiem un sabiedrību publiskās organizācijas var arī paplašināt šo klauzulu piemērošanu un attiecināt tās uz citām algoritmiskām sistēmām, kuras ne vienmēr var kvalificēt kā MI, lai papildus iekļautu vienkāršākas likumos balstītas programmatūras sistēmas, ņemot vērā, ka to izmantošana publiskajā sektorā noteiktos gadījumos var prasīt lielāku pārskatatbildību, kontroli un pārredzamību.

Lai pielāgotos to publisko organizāciju vajadzībām, kas vēlas izmantot šīs līguma standartklauzulas attiecībā uz MI sistēmām, kas nav augsta riska MI sistēmas, ir pieejama arī šo klauzulu atvieglota versija.

Līguma standartklauzulās ir iekļauti tikai noteikumi, kas attiecas vienīgi uz MI sistēmām un jautājumiem, uz kuriem attiecas ierosinātais MI akts, tādējādi izslēdzot citus pienākumus vai prasības, kas var rasties saskaņā ar attiecīgajiem piemērojamiem tiesību aktiem, piemēram, Vispārīgo datu aizsardzības regulu. Turklāt šīs līguma standartklauzulas neveido pilnīgu līgumisku vienošanos. Piemēram, šajās līguma standartklauzulās nav ietverti nosacījumi par intelektuālo īpašumu, pieņemšanu, samaksu, piegādes termiņiem, piemērojamiem tiesību aktiem vai atbildību. Līguma standartklauzulas ir izstrādātas tā, lai tās varētu pievienot līgumam, kurā šādi jautājumi jau ir noteikti.

* Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza dažus Savienības leģislatīvos aktus, COM(2021) 206 final.

A sadaļa. Definīcijas

Article 1 Definīcijas

1.1. Šajās klauzulās lietotajiem terminiem ar lielo sākumburtu ir šajā pantā definētā nozīme.

- Līgums: viss līgums, kuram šīs klauzulas ir pievienotas kā tā neatņemama sastāvdaļa;
- MI sistēma: **A pielikumā** minētā(-ās) MI sistēma(-as), ieskaitot visas jaunās versijas;
- Klauzulas: šīs līguma standartklauzulas publisko organizāciju veiktam mākslīgā intelekta iepirkumam;
- Publiskās organizācijas Datu kopas: Datu kopas (to daļas), ko i) Publiskā organizācija sniedz Piegādātājam saskaņā ar Līgumu vai ii) kas tiks izveidotas vai savāktas saskaņā ar Līgumu, ieskaitot jebkuras modificētas vai paplašinātas i) un ii) punktā minēto Datu kopu versijas (piemēram, anotēšanas, marķēšanas, tīrīšanas, bagātināšanas vai apkopošanas rezultātā);
- Datu kopas: visas MI sistēmas izstrādē izmantotās datu kopas, ieskaitot **B pielikumā** aprakstīto datu kopu vai datu kopas;
- Piegāde: brīdis, kad Piegādātājs informē Publisko organizāciju, ka MI sistēma atbilst visiem saskaņotajiem nosacījumiem un ir gatava lietošanai;
- Paredzētais nolūks: lietojums, kam Publiskā organizācija ir paredzējusi MI sistēmu, arī īpašais konteksts un lietošanas nosacījumi, kas noteikti B pielikumā, Piegādātāja sniegtajā informācijā, kas iekļauta lietošanas instrukcijās, reklāmas vai pārdošanas materiālos un paziņojumos, kā arī tehniskajā dokumentācijā;
- Pamatoti paredzama nepareiza lietošana: ir MI sistēmas lietošana tādā veidā, kas neatbilst tai paredzētajam nolūkam, bet var rasties no pamatoti paredzamas cilvēku rīcības vai sistēmas mijiedarbības ar citām sistēmām;
- Būtiska modifikācija: izmaiņas MI sistēmā pēc Piegādes, kas ietekmē MI sistēmas atbilstību šajās Klauzulās izklāstītajām prasībām vai rada Paredzētā nolūka izmaiņas;
- Piegādātājs: fiziska vai juridiska persona, publiskā sektora iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas Publiskajai organizācijai piegādā MI sistēmu saskaņā ar Līgumu;
- Piegādātāja datu kopas un Trešo personu datu kopas: Datu kopas (to daļas), kas nav uzskatāmas par Publiskās organizācijas Datu kopām.

B sadaļa. Būtiskās prasības attiecībā uz MI sistēmu

Article 2 Riska pārvaldības sistēma

2.1. Piegādātājs nodrošina, ka pirms MI sistēmas Piegādes tiek izveidota un ieviesta riska pārvaldības sistēma attiecībā uz MI sistēmu.

2.2. Riska pārvaldības sistēmai ir vismaz šādi posmi:

- a. tādu zināmu un pamatoti paredzamu risku noteikšana un izvērtēšana attiecībā uz Eiropas Savienības iedzīvotāju veselību, drošību un pamattiesībām, kuri var rasties, ņemot vērā MI sistēmas Paredzēto nolūku un Pamatoti paredzamu nepareizu lietošanu;
- b. citu iespējamu risku izvērtēšana;

- c. tādu atbilstīgu un mērķtiecīgu riska pārvaldības pasākumu pieņemšana, kas paredzēti, lai novērstu riskus, kuri noteikti saskaņā ar šā punkta a) un b) apakšpunktu, saskaņā ar turpmāko punktu noteikumiem.
- 2.3. Riska pārvaldības pasākumi, kas minēti 2.2. punkta c) apakšpunktā, ir pasākumi, kas nodrošina, ka Piegādātājs visus attiecīgos ar katru apdraudējumu saistītos atlikušos riskus, kā arī MI sistēmas kopējo atlikušo risku pamatoti uzskata par pieņemamu, ar nosacījumu, ka MI sistēmu lieto atbilstoši Paredzētajam nolūkam vai Pamatoti paredzamas nepareizas lietošanas apstākļos.
- 2.4. Nosakot piemērotākos riska pārvaldības pasākumus, kas minēti 2.2. punkta c) apakšpunktā, nodrošina:
  - a. noteikto risku novēršanu vai samazināšanu, ciktāl tehniski iespējams, ar MI sistēmas atbilstošu projektēšanu un izstrādi;
  - b. attiecīgā gadījumā atbilstīgu riska mazināšanas un kontroles pasākumu īstenošanu attiecībā uz riskiem, kurus nevar novērst;
  - c. atbilstošas informācijas sniegšanu Publiskajai organizācijai.
- 2.5. Piegādātājs nodrošina, ka pirms MI sistēmas Piegādes MI sistēma tiek testēta, lai pārbaudītu, vai MI sistēma atbilst Klauzulām un vai 2.2. punkta c) apakšpunktā minētie riska pārvaldības pasākumi ir rezultatīvi, ņemot vērā Paredzēto nolūku un Pamatoti paredzamu nepareizu lietošanu. Pēc Publiskās organizācijas pieprasījuma Piegādātājam ir pienākums testēt MI sistēmu Publiskās organizācijas vidē.
- 2.6. Piegādātājam jādokumentē visi noteiktie riski, īstenotie pasākumi un testi, kas veikti saistībā ar atbilstību šim pantam. Piegādātājam šī dokumentācija ir jādara pieejama Publiskajai organizācijai vismaz MI sistēmas Piegādes brīdī. Šī dokumentācija var būt daļa no tehniskās dokumentācijas un/vai lietošanas instrukcijām.
- 2.7. Riska pārvaldības sistēmu veido nepārtraukts iteratīvs process, kas tiek veikts visā Līguma darbības laikā. Tādēļ pēc MI sistēmas Piegādes Piegādātājam ir pienākums:
  - a. regulāri pārskatīt un atjaunināt riska pārvaldības procesu, lai nodrošinātu tā pastāvīgu rezultativitāti;
  - b. atjaunināt 2.6. punktā aprakstīto dokumentāciju;
  - c. nekavējoties darīt pieejamu Publiskajai organizācijai katru 2.6. punktā aprakstītās dokumentācijas jauno versiju.
- 2.8. Ja tas ir pamatoti nepieciešams, lai Piegādātājs varētu pienācīgi īstenot riska pārvaldības sistēmu, Publiskā organizācija pēc pieprasījuma sniedz Piegādātājam informāciju, ciktāl tā nav konfidenciāla.
- 2.9. **<Fakultatīvi>** Ja Publiskā organizācija turpina lietot MI sistēmu arī pēc Līguma termiņa beigām, Līguma termiņa beigās Piegādātājs sniedz Publiskajai organizācijai informāciju, kas nepieciešama, lai tā pati uzturētu riska pārvaldības sistēmu.

Article 3 <3. pants attiecas tikai uz MI sistēmām, kurās izmanto metodes, kas ietver modeļu apmācību ar datiem. 3. pants paredz, ka Piegādātājam (vai tā apakšuzņēmējiem) ir pilnīga piekļuve Datu kopām. Ja Datu kopas ir tikai Publiskās organizācijas rīcībā, ir jāparedz citāda kārtība.> Dati un datu pārvaldība

- 3.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēmas izstrādē, t. sk. apmācībā, validācijā un testēšanā, izmantotajām Datu kopām ir veikta un tiek veikta datu pārvaldība, kas atbilst lietošanas kontekstam, kā arī MI sistēmas Paredzētajam nolūkam. Šie pasākumi īpaši attiecas uz:
  - a. pārredzamību attiecībā uz datu vākšanas sākotnējo nolūku;
  - b. attiecīgām izstrādes izvēlēm;
  - c. datu vākšanas procesiem;
  - d. datu sagatavošanu apstrādes darbībām, piemēram, anotēšanu, marķēšanu, tīrīšanu, bagātināšanu un apkopošanu;
  - e. attiecīgu pieņēmumu formulēšanu, it īpaši attiecībā uz informāciju, kuru šiem datiem vajadzētu izmērīt un attēlot;
  - f. pārbaudi, ņemot vērā iespējamo neobjektivitāti, kas var ietekmēt fizisko personu veselību un drošību vai izraisīt diskrimināciju, kura ir aizliegta ar Eiropas Savienības tiesību aktiem;
  - g. atbilstošiem pasākumiem, kas paredzēti, lai atklātu, novērstu un mazinātu iespējamu neobjektivitāti;
  - h. tādu attiecīgu datu trūkumu vai nepilnību noteikšanu, kas nepieļauj šo Klausulu ievērošanu, un to, kā šos trūkumus un nepilnības var novērst.
- 3.2. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēmas izstrādē izmantotās Datu kopas ir atbilstošas, reprezentatīvas un pēc iespējas bez kļūdām, kā arī pēc iespējas pilnīgākas, ņemot vērā Paredzēto nolūku. Piegādātājs nodrošina, ka Datu kopām ir atbilstoši statistiskie raksturlielumi, vajadzības gadījumā arī attiecībā uz personām vai personu grupām, saistībā ar kurām paredzēts izmantot MI sistēmu. Šos Datu kopu raksturlielumus nodrošina atsevišķu datu kopu vai to kombinācijas līmenī.
- 3.3. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēmas izstrādē izmantotās Datu kopas, ciktāl to nosaka Paredzētais nolūks vai Pamatoti paredzama nepareiza lietošana, ņem vērā raksturlielumus vai elementus, kas raksturīgi specifiskajai ģeogrāfiskajai, kontekstuālajai, uzvedības vai funkcionālajai videi, kurā paredzēts lietot MI sistēmu.
- 3.4. Šajā pantā noteiktie pienākumi attiecas ne tikai uz MI sistēmas izstrādi pirms Piegādes, bet arī uz jebkuru Datu kopu izmantošanu, ko veic Piegādātājs un kas var ietekmēt MI sistēmas darbību jebkurā citā brīdī Līguma darbības laikā.

Article 4 Tehniskā dokumentācija un lietošanas instrukcijas

- 4.1. Piegādātāja veiktā MI sistēmas Piegāde ietver tehniskās dokumentācijas un lietošanas instrukciju nodošanu.
- 4.2. Tehniskajai dokumentācijai jābūt tādai, lai Publiskā organizācija vai trešā persona varētu novērtēt MI sistēmas atbilstību šajās Klausulās noteiktajām prasībām un lai tā atbilstu vismaz **C pielikumā** aprakstītajiem nosacījumiem.
- 4.3. Lietošanas instrukcijās ietver kodolīgu, pilnīgu, pareizu un skaidru informāciju, kas ir būtiska, pieejama un saprotama Publiskajai organizācijai. Lietošanas instrukcijām jāatbilst vismaz **D pielikumā** aprakstītajiem nosacījumiem.
- 4.4. Piegādātājam šī dokumentācija ir jāatjaunina vismaz saistībā ar katru Būtisku modifikāciju Līguma darbības laikā un pēc tam jādara pieejama Publiskajai organizācijai.
- 4.5. **< fakultatīvi >** Tehniskajai dokumentācijai un lietošanas instrukcijām jābūt izstrādātām angļu valodā.

- 4.6. **<fakultatīvi>** Publiskajai organizācijai ir tiesības izgatavot tehniskās dokumentācijas un lietošanas instrukciju kopijas, ciktāl tas nepieciešams iekšējai lietošanai Publiskajā organizācijā, neskarot 6. un 13. panta noteikumus.

Article 5 Uzskaitē

- 5.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēma ir un tiek projektēta un izstrādāta, paredzot iespējas, kas ļauj automātiski reģistrēt notikumus ("žurnāldatnes") laikā, kad MI sistēma darbojas. Šīs reģistrēšanas iespējas atbilst jaunākajiem un, ja tādi ir pieejami, atzītiem standartiem vai kopīgām specifikācijām. **<Fakultatīvi: pievienot konkrētu standartu, ja tāds ir pieejams>**
- 5.2. Reģistrēšanas iespējas nodrošina tādu MI sistēmas darbības izsekojamības līmeni visā tās darbībā, kas atbilst sistēmai Paredzētajam nolūkam un Pamatoti paredzamai nepareizai lietošanai. Jo īpaši tās ļauj reģistrēt notikumus, kas ir svarīgi, lai noteiktu situācijas, kurās:
- MI sistēma var radīt risku personas veselībai, drošībai vai pamattiesību aizsardzībai vai
  - var notikt Būtiska modifikācija.
- 5.3. **<Fakultatīvi>** Piegādātājs ļauj Publiskajai organizācijai piekļūt MI sistēmas automātiski ģenerētajām žurnāldatnēm reāllaikā.
- 5.4. Piegādātājs glabā MI sistēmas automātiski ģenerētās žurnāldatnes, ciktāl šādas žurnāldatnes ir tā kontrolē, pamatojoties uz Līgumu, visā Līguma darbības laikā. Līguma termiņa beigās Piegādātājs bez kavēšanās iesniedz šīs žurnāldatnes Publiskajai organizācijai.

Article 6 MI sistēmas pārredzamība

- 6.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēma ir un tiek projektēta un izstrādāta tā, lai MI sistēmas darbība būtu pietiekami pārredzama un ļautu Publiskajai organizācijai pienācīgi saprast sistēmas darbību.
- 6.2. Lai nodrošinātu pienācīgu pārredzamību, Piegādātājs pirms MI sistēmas Piegādes īsteno vismaz **E pielikumā** aprakstītos tehniskos un organizatoriskos pasākumus. Šo pasākumu rezultātā Publiskajai organizācijai ir jāspēj izprast un pienācīgi izmantot MI sistēmu, kopumā izprotot, kā MI sistēma darbojas un kādus datus tā apstrādā, ļaujot Publiskajai organizācijai izskaidrot MI sistēmas pieņemtos lēmumus personām vai personu grupai, attiecībā uz kurām MI sistēmu izmanto (ir paredzēts izmantot).

Article 7 Cilvēka virsvadība

- 7.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēma ir un tiek projektēta un izstrādāta, t. sk. ar atbilstoši cilvēka un mašīnas saskarnes rīkiem, tā, lai fiziskas personas varētu to faktiski pārraudzīt proporcionāli ar sistēmu saistītajiem riskiem.
- 7.2. Piegādātājs nodrošina, ka pirms Piegādes MI sistēmā tiek iestrādāti un veikti atbilstoši pasākumi, kuri nodrošinātu cilvēka virsvadību. Šie pasākumi, kas cita starpā var ietvert Publiskās organizācijas darbinieku apmācību, personām, kurām uzticēta cilvēka virsvadība, atbilstoši apstākļiem nodrošina šādas iespējas:

- a. apzināties un pietiekami izprast MI sistēmas attiecīgās iespējas un ierobežojumus un spēt pienācīgi uzraudzīt tās darbību, lai pēc iespējas ātrāk varētu atklāt un novērst noviržu, disfunkciju un neparedzētas darbības pazīmes;
- b. apzināties iespējamo tendenci automātiski pajauties vai pārāk pajauties uz MI sistēmas radītajiem iznākumiem ("automatizācijas neobjektivitāte"), īpaši gadījumos, kad MI sistēmu izmanto, lai sniegtu informāciju vai ieteikumus lēmumiem, kas jāpieņem fiziskām personām;
- c. spēt pareizi interpretēt MI sistēmas radīto iznākumu, galvenokārt ņemot vērā sistēmas īpašības un pieejamos interpretācijas rīkus un metodes;
- d. spēt katrā atsevišķā situācijā izlemt nelietot MI sistēmu vai citādi neievērot, pārņemt vai anulēt MI sistēmas radīto iznākumu;
- e. spēt iejaukties MI sistēmas darbībā vai pārtraukt to, izmantojot pogu "stop" vai līdzīgu procedūru.

7.3. **< fakultatīvi >** Lai nodrošinātu atbilstošu cilvēka virsvadību, Piegādātājs pirms MI sistēmas Piegādes īsteno vismaz **F pielikumā** aprakstītos tehniskos un organizatoriskos pasākumus.

Article 8 Precizitāte, noturība un kiberdrošība

- 8.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēma ir un tiek projektēta un izstrādāta saskaņā ar principu "drošība integrēta pēc noklusējuma". Ņemot vērā Paredzēto nolūku, tai jānodrošina pienācīgs precizitātes, noturības, drošuma un kiberdrošības līmenis, kā arī jānodrošina konsekventa darbība šajos aspektos visā MI sistēmas darbībā.
- 8.2. MI sistēmas precizitātes līmeņi un attiecīgie precizitātes rādītāji ir aprakstīti **G pielikumā**.
- 8.3. Lai nodrošinātu pienācīgu noturības, drošuma un kiberdrošības līmeni, Piegādātājs pirms MI sistēmas Piegādes īsteno vismaz **H pielikumā** aprakstītos tehniskos un organizatoriskos pasākumus.

C sadaļa. Piegādātāja pienākumi saistībā ar MI sistēmu

Article 9 Atbilstība B sadaļai

Piegādātājam jānodrošina, ka no MI sistēmas Piegādes brīža līdz Līguma termiņa beigām MI sistēma atbilst šo Klauzulu B sadaļā noteiktajām prasībām.

Article 10 **< fakultatīvi >** Kvalitātes vadības sistēma

- 10.1. Piegādātājs pirms MI sistēmas Piegādes izveido kvalitātes vadības sistēmu, kas nodrošina atbilstību šīm Klauzulām. Šo sistēmu sistemātiski un pienācīgi dokumentē rakstisku nostādņu, procedūru un instrukciju veidā, un tajā iekļauj vismaz šādus aspektus:
  - a. normatīvās atbilstības stratēģija;
  - b. metodes, procedūras un sistemātiskas darbības, kas jāizmanto MI sistēmas projektēšanai, projekta kontrolei un projekta verificēšanai;
  - c. metodes, procedūras un sistemātiskas darbības, kas jāizmanto MI sistēmas izstrādei, kvalitātes kontrolei un kvalitātes nodrošināšanai;

- d. pārbaudes, testēšanas un validēšanas procedūras, kas jāveic pirms MI sistēmas izstrādes, tās laikā un pēc tās, un to biežums;
- e. tehniskās specifikācijas, ieskaitot standartus, kas jāpiemēro, un, ja attiecīgie saskaņotie standarti netiek piemēroti pilnībā vai tie neattiecas uz visām būtiskajām prasībām, līdzekļi, kas jāizmanto, lai nodrošinātu, ka MI sistēma atbilst šo Klausulu B sadaļā noteiktajām prasībām;
- f. datu pārvaldības sistēmas un procedūras, arī datu vākšana, datu analīze, datu marķēšana, datu glabāšana, datu filtrēšana, datu izrace, datu apkopošana, datu saglabāšana un jebkura cita darbība ar datiem, kas tiek veikta pirms MI sistēmas Piegādes;
- g. riska pārvaldības sistēma, kas minēta 2. pantā;
- h. procedūras, kas saistītas ar ziņošanu par nopietniem incidentiem un darbības traucējumiem;
- i. sistēmas un procedūras visas attiecīgās dokumentācijas un informācijas uzskaiti;
- j. resursu pārvaldība, ieskaitot ar piegādes drošību saistītus pasākumus;
- k. pārskatbildības sistēma, kurā noteikti vadības un cita personāla pienākumi, kas attiecas uz visiem šajā punktā uzskaitītajiem aspektiem.

Article 11   **< fakultatīvi >** Atbilstības novērtēšana

- 11.1. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēmai pirms tās Piegādes tiek veikta šāda atbilstības novērtēšanas procedūra:
- a. Piegādātājs pārliecinās, ka ieviestā kvalitātes vadības sistēma atbilst 10. panta prasībām;
  - b. Piegādātājs pārbauda tehniskajā dokumentācijā ietvertu informāciju, lai novērtētu MI sistēmas atbilstību attiecīgajām būtiskajām prasībām, kas izklāstītas šo Klausulu B sadaļā;
  - c. tāpat Piegādātājs pārliecinās, ka MI sistēmas projektēšanas un izstrādes process atbilst tehniskajai dokumentācijai.
- 11.2. Piegādātājs nodrošina, ka MI sistēmai tiek veikta jauna atbilstības novērtēšanas procedūra ikreiz, kad Piegādātājs Līguma darbības laikā MI sistēmai veic Būtisku modifikāciju.

Article 12   Korektīvie pasākumi

Ja līguma darbības laikā Piegādātājs uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka MI sistēma neatbilst šīm Klausulām, neatkarīgi no tā, vai šāds uzskats rodas kā atbilde uz Publiskās organizācijas komentāru vai ne, tas nekavējoties veic korektīvos pasākumus, kuri nepieciešami, lai panāktu sistēmas atbilstību. Piegādātājs attiecīgi informē Publisko organizāciju.

Article 13   Pienākums izskaidrot MI sistēmas darbību individuālā līmenī

- 13.1. Papildus 6. pantā aprakstītajiem pienākumiem Piegādātājam Līguma darbības laikā ir pienākums pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma palīdzēt Publiskajai organizācijai izskaidrot personām vai personu grupai, attiecībā uz kurām izmanto (ir paredzēts

- izmantot) MI sistēmu, kā MI sistēma ir nonākusi pie konkrēta lēmuma vai rezultāta. Šī palīdzība ietver vismaz skaidru norādi uz galvenajiem faktoriem, kuru dēļ MI sistēma ir nonākusi pie konkrēta rezultāta, un izmaiņām ievaddatos, kas jāveic, lai tā nonāktu pie cita rezultāta.
- 13.2. Pienākums, kas aprakstīts 13.1. punktā, ietver visas tādas tehniskās un citas informācijas sniegšanu Publiskajai organizācijai, kas nepieciešama, lai izskaidrotu, kā MI sistēma ir nonākusi pie konkrēta lēmuma vai rezultāta, un lai personām vai personu grupai, attiecībā uz kurām izmanto (ir paredzēts izmantot) MI sistēmu, piedāvātu iespēju pārbaudīt, kā MI sistēma ir nonākusi pie konkrēta lēmuma vai rezultāta. Piegādātājs ar šo piešķir Publiskajai organizācijai tiesības izmantot, kopīgot un izpaust šo informāciju, ja un ciktāl tas ir nepieciešams, lai informētu personas vai personu grupu, attiecībā uz kurām izmanto (ir paredzēts izmantot) MI sistēmu, par MI sistēmas darbību un/vai jebkurā tiesvedībā.
- 13.3. **<fakultatīvi>** Pienākumi, kas minēti 13.1. un 13.2. punktā, ietver MI sistēmas pirmkodu, MI sistēmas izstrādē izmantotās tehniskās specifikācijas, Datu kopas, tehnisko informāciju par to, kā iegūtas un rediģētas MI sistēmas izstrādē izmantotās Datu kopas, informāciju par izmantoto izstrādes metodi un izstrādes procesu, konkrēta modeļa un tā parametru izvēles pamatojumu, kā arī informāciju par MI sistēmas veiktspēju.

D sadaļa. Datu kopu lietošanas tiesības

Article 14 Tiesības uz Publiskās organizācijas Datu kopām

- 14.1. Visas tiesības, t. sk. visas intelektuālā īpašuma tiesības, kas saistītas ar Publiskās organizācijas Datu kopām, pieder Publiskajai organizācijai vai Publiskās organizācijas izraudzītai trešai personai.
- 14.2. Piegādātājs nav tiesīgs izmantot Publiskās organizācijas Datu kopas citiem mērķiem, izņemot Līguma izpildi, ja vien B pielikumā nav noteikts citādi.
- 14.3. Pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma Piegādātājam jāiznīcina Publiskās organizācijas Datu kopas, ja vien B pielikumā nav noteikts citādi. Ja Publiskā organizācija to pieprasa, Piegādātājam jāsniedz pietiekami pierādījumi par Publiskās organizācijas Datu kopu iznīcināšanu.

Article 15 Tiesības uz Piegādātāja Datu kopām un trešo personu Datu kopām

- 15.1. Visas tiesības, t. sk. visas intelektuālā īpašuma tiesības, kas saistītas ar Piegādātāja Datu kopām un trešo personu Datu kopām, pieder Piegādātājam vai trešai personai.
- 15.2. Piegādātājs piešķir Publiskajai organizācijai neekskluzīvas tiesības izmantot Piegādātāja Datu kopas un trešo personu Datu kopas, kas jebkurā gadījumā ir pietiekamas, lai izpildītu Līguma noteikumus, ieskaitot Klauzulas, ja vien B pielikumā nav noteikts citādi.
- 15.3. **<fakultatīvi>** 15.2. punktā aprakstītās izmantošanas tiesības ietver tiesības Publiskajai organizācijai vai trešai personai izmantot Piegādātāja Datu kopas un trešo personu Datu kopas turpmākai MI sistēmas, ieskaitot jebkuru jaunu tās versiju, izstrādei.

Article 16 Datu kopu nodošana

- 16.1. Pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma Piegādātājs nodod Publiskajai organizācijai Publiskās organizācijas Datu kopu jaunāko versiju.
- 16.2. Pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma Piegādātājs nodod Publiskajai organizācijai Piegādātāja Datu kopu un trešo personu Datu kopu jaunāko versiju, ja vien B pielikumā nav noteikts citādi.
- 16.3. Piegādātājam Datu kopas jānodod Publiskajai organizācijai kopīgā datņu formātā, ko nosaka Publiskā organizācija. **<fakultatīvi> Datu kopas tiek nodotas atpakaļ šādi: [datnes formāts].**

Article 17   Atlīdzināšana

- 17.1. Piegādātājs atlīdzina Publiskajai organizācijai visas trešo personu, t. sk. uzraugu, celtās prasības attiecībā uz jebkādiem intelektuālā īpašuma tiesību, privātuma tiesību vai līdzvērtīgu prasību pārkāpumiem saistībā ar zināšanām, nelikumīgu konkurenci utt. attiecībā uz Piegādātāja Datu kopām un trešo personu Datu kopām.
- 17.2. Publiskā organizācija atlīdzina Piegādātājam visas trešo personu, t. sk. uzraugu, celtās prasības attiecībā uz jebkādiem intelektuālā īpašuma tiesību, privātuma tiesību vai līdzvērtīgu prasību pārkāpumiem saistībā ar zināšanām, nelikumīgu konkurenci utt. attiecībā uz Publiskās organizācijas Datu kopām.

E sadaļa. MI reģistrs un revīzija

Article 18   **<fakultatīvi>** MI reģistrs

- 18.1. Pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma Piegādātājs sniedz Publiskajai organizācijai C un D pielikumā aprakstītās informācijas jaunāko versiju.
- 18.2. Publiskā organizācija ir tiesīga dalīties 18.1. punktā aprakstītajā informācijā ar trešām personām un izpaust to, piemēram, MI sistēmu reģistrā.
- 18.3. Ja Publiskā organizācija to pieprasa, Piegādātājs palīdz reģistrēt MI sistēmas visos attiecīgajos reģistros.

Article 19   Atbilstība un revīzija

- 19.1. Pēc Publiskās organizācijas pirmā pieprasījuma Piegādātājam ir jādara Publiskajai organizācijai pieejama visa informācija, kas nepieciešama, lai pierādītu atbilstību šīm Klauzulām.
- 19.2. Piegādātājam ir pienākums sadarboties revīzijā vai cita veida pārbaudē, ko veic Publiskā organizācija vai kas tiek veikta tās vārdā, lai novērtētu, vai Piegādātājs vienmēr pilda šajās Klauzulās noteiktos pienākumus. Šāda sadarbība ietver visas Publiskās organizācijas pieprasītās informācijas sniegšanu, ieskatu ieviestajā riska pārvaldības sistēmā, Piegādātāja personāla pieejamības nodrošināšanu intervijām un piekļuvi Piegādātāja atrašanās vietai.
- 19.3. Publiskā organizācija sagatavo vai uzdod sagatavot ziņojumu, kurā tiek atspoguļoti revīzijas secinājumi. Ziņojumā Publiskā organizācija norāda, cik lielā mērā Piegādātājs pilda Līgumā noteiktos pienākumus. Ja Publiskā organizācija konstatē, ka Piegādātājs

nepilda šajā pantā noteiktos pienākumus, Piegādātājam ir pienākums novērst Publiskās organizācijas konstatētos trūkumus saprātīgā termiņā, ko Publiskā organizācija norādījusi ziņojumā. Ja Piegādātājs nenovērš Publiskās organizācijas konstatētos trūkumus ziņojumā noteiktajā termiņā, ir uzskatāms, ka Piegādātājs likumiskā kārtā nav izpildījis savas saistības.

- 19.4. Publiskā organizācija ir tiesīga publicēt 19.3. punktā minētā ziņojuma secinājumus.
- 19.5. Publiskā organizācija ir tiesīga veikt vai uzdot veikt revīziju reizi kalendārajā gadā vai saistībā ar jebkuru Būtisku modifikāciju.
- 19.6. Publiskā organizācija var nolemt, ka visu revīziju vai tās daļu veic neatkarīgs revidents.
- 19.7. Publiskās organizācijas piesaistītā revidenta izmaksas, ja tādas ir, sedz Publiskā organizācija. Publiskā organizācija samaksā Piegādātājam saprātīgu maksu par visām izmaksām, kas Piegādātājam rodas saistībā ar revīziju. Strīds par šādas maksas apmēru nekādā gadījumā nedod Piegādātājam tiesības apturēt savu no šīm klauzulām izrietošo pienākumu izpildi. Publiskajai organizācijai šāda maksa nav jāmaksā, ja revīzijā atklājas, ka Piegādātājs nav izpildījis savus no šīm klauzulām izrietošos pienākumus.

F sadaļa. Izmaksas

Article 20   Izmaksas

Ja vien puses nav vienojušās citādi vai šajās Klauzulās nav skaidri noteikts citādi, Publiskajai organizācijai nav jāmaksā papildu maksa Piegādātājam par darbu, kas izriet no šīm Klauzulām.

A pielikums. MI sistēma un Paredzētais nolūks

MI sistēmas apraksts

Šīs Klausulas attiecas uz šādām sistēmām vai sistēmu sastāvdaļām:

Sniedziet MI sistēmas(-u) aprakstu. Tā var būt arī algoritmiska sistēma, kas saskaņā ar MI aktu nav kvalificējama kā MI sistēma.

Paredzētais nolūks

Sniedziet paredzētā MI sistēmas lietojuma aprakstu.

B pielikums. Datu kopas

Sniedziet MI sistēmas apmācībai (ja piemērojams), validācijai un testēšanai izmantoto Datu kopu aprakstu. Nošķiriet Publiskās organizācijas Datu kopas no Piegādātāja Datu kopām un trešo personu Datu kopām. Publiskās organizācijas Datu kopu gadījumā aprakstiet, kādiem nolūkiem Piegādātājs drīkst izmantot Datu kopas (izņemot Līguma izpildi) un vai Piegādātājam ir pienākums iznīcināt Datu kopas Līguma termiņa beigās. Piegādātāja Datu kopu un trešo personu Datu kopu gadījumā aprakstiet, kādiem nolūkiem Publiskā organizācija drīkst izmantot Datu kopas un vai Piegādātājam ir pienākums nodot Datu kopas.

Publiskās organizācijas Datu kopas

Publiskā organizācija saskaņā ar Līgumu sniedz Piegādātājam šādas Datu kopas vai arī tās ir jāizveido vai jāapkopo Līguma ietvaros:

Datu kopas apraksts	Piegādātāja lietošanas tiesības	Pienākums iznīcināt Datu kopu Līguma termiņa beigās
		Jā/Nē
		Jā/Nē
		Jā/Nē
		Jā/Nē

Piegādātāja Datu kopas un trešo personu Datu kopas

MI sistēmas apmācībai (ja piemērojams), validācijai un testēšanai tiks vai tika izmantotas šādas Piegādātāja Datu kopas un trešo personu Datu kopas:

Datu kopas apraksts	Publiskās organizācijas lietošanas tiesības	Nodošanas pienākums ¹
		Jā/Nē
		Jā/Nē
		Jā/Nē
		Jā/Nē

¹ Piegādātāja Datu kopu un trešo personu Datu kopu nodošanas pienākuma ierobežojums neierobežo Piegādātāja pienākumus, kas aprakstīti 6. un 13. pantā.

C pielikums. Tehniskā dokumentācija

Tehniskajā dokumentācijā norāda vismaz turpmāk uzskaitīto informāciju, ja tā ir attiecināma uz konkrēto MI sistēmu.

1. Vispārējs MI sistēmas apraksts, kas ietver šādu informāciju:
  - 1.1. sistēmas paredzētais nolūks, Piegādātāja nosaukums, sistēmas datums un versija;
  - 1.2. to datu raksturojums, kurus sistēma varētu apstrādāt vai kurus paredzēts apstrādāt, un persondatu gadījumā — to fizisko personu un grupu kategorijas, kuras sistēma varētu ietekmēt vai kuras paredzēts ietekmēt;
  - 1.3. attiecīgā gadījumā — kā MI sistēma mijiedarbojas vai var tikt izmantota mijiedarbībai ar aparatūru vai programmatūru, kas nav pašas MI sistēmas daļa;
  - 1.4. attiecīgās programmatūras vai aparātprogrammatūras versijas un prasības par versiju atjaunināšanu;
  - 1.5. apraksts par visām formām, kādās MI sistēma laista tirgū vai nodota ekspluatācijā;
  - 1.6. tās aparatūras apraksts, kurā MI sistēmai paredzēts darboties;
  - 1.7. ja MI sistēma ir produktu sastāvdaļa — fotoattēli vai ilustrācijas, kas parāda šo produktu ārējās iezīmes, marķējumu un iekšējo izkārtojumu;
  - 1.8. detalizēts un viegli saprotams sistēmas galvenā optimizācijas mērķa vai mērķu apraksts;
  - 1.9. detalizēts un viegli saprotams paredzētā sistēmas radītā iznākuma un tā kvalitātes apraksts;
  - 1.10. detalizētas un viegli saprotamas instrukcijas sistēmas radītā iznākuma interpretācijai;
  - 1.11. tādu scenāriju piemēri, kuros sistēmu nevajadzētu izmantot.

2. Detalizēts MI sistēmas elementu un tās izstrādes procesa apraksts, kas ietver šādu informāciju:
  - 2.1. MI sistēmas izstrādes metodes un soļi, attiecīgā gadījumā ietverot norādes par iepriekš apmācītu sistēmu vai trešo personu nodrošinātu instrumentu izmantošanu un to, kā Piegādātājs ir tos izmantojis, integrējis vai modificējis, ieskaitot jebkādu licenču vai citu līgumisku vienošanos aprakstu saistībā ar šādiem trešo personu ievaddatiem;
  - 2.2. sistēmas projekta specifikācijas, proti, MI sistēmas un algoritmu vispārīgā loģika; galvenās izstrādes izvēles, arī racionālais pamats un izdarītie pieņēmumi, arī par personām vai personu grupām, attiecībā uz kurām sistēmu paredzēts izmantot; galvenās klasifikācijas izvēles; ko ar sistēmu paredzēts optimizēt un kāda ir dažādo parametru nozīme; lēmumi par iespējamajiem kompromisiem, kas pieņemti saistībā ar izmantotajiem tehniskajiem risinājumiem, lai nodrošinātu atbilstību šajās Klauzulās izklāstītajām prasībām;
  - 2.3. sistēmas arhitektūras apraksts, kurā paskaidrots, kā programmatūras komponenti ir balstīti cits citā vai papildina cits citu un kā tie integrēti kopējā programmas darbībā; datošanas resursi, kas izmantoti MI sistēmas izstrādē, apmācīšanā, testēšanā un validēšanā;

- 2.4. attiecīgā gadījumā — datu prasības, t. i., datu lapas, kurās aprakstīti izmantotie apmācības paņēmieni un metodes, kā arī apmācības datu kopas un sniegta informācija par šo datu kopu izcelsmi, to tvērumu un galvenajām iezīmēm; kā dati iegūti un atlasīti; marķēšanas procedūras (piemēram, pārraudzītās mācīšanās gadījumā), datu tīrīšanas metodes (piemēram, izlecošo vērtību noteikšana)
- 2.5. attiecīgā gadījumā — detalizēts apraksts par iepriekš noteiktām izmaiņām MI sistēmā un tās veiktspējā un visa attiecīgā informācija par tehniskajiem risinājumiem, kas izmantoti, lai nodrošinātu MI sistēmas pastāvīgu atbilstību attiecīgajām šajās Klausulās izklāstītajām prasībām;
- 2.6. izmantotās validēšanas un testēšanas procedūras, arī informācija par izmantotajiem validēšanas un testēšanas datiem un to galvenajām iezīmēm; rādītāji, kas izsaka precizitāti, noturību, kiberdrošību un atbilstību citām šajās Klausulās izklāstītām attiecīgajām prasībām, kā arī potenciāli diskriminējošo ietekmi; testēšanas žurnāli un visi testēšanas ziņojumi, ko datējušas un parakstījušas atbildīgās personas, tai skaitā tādi, kuri attiecas uz iepriekš noteiktām izmaiņām, kas minētas 2.5. apakšpunktā;
- 2.7. ieviestie kiberdrošības pasākumi.

Detalizēta informācija par MI sistēmas pārraudzību, darbību un kontroli, it īpaši par tās spējām un veiktspējas ierobežojumiem, tostarp precizitātes līmeni attiecībā uz personām vai personu grupām, attiecībā uz kurām sistēmu paredzēts izmantot, un kopējo paredzamo precizitātes līmeni paredzētā nolūka izpildē; prognozējamiem neparedzētajiem iznākumiem un tādu risku avotiem, kas apdraud veselību, drošību un pamattiesības un var radīt diskrimināciju, ņemot vērā MI sistēmas paredzēto nolūku.

3. Detalizēts apraksts par riska pārvaldības sistēmu, kas izveidota saskaņā ar 2. pantu.
4. Sistēmas darbmūžā Piegādātāja veikto Sistēmas izmaiņu apraksts.

D pielikums. Lietošanas instrukcijas

Lietošanas instrukcijās norāda vismaz turpmāk uzskaitīto informāciju, ja tā ir attiecināma uz MI sistēmu.

1. Piegādātāja un attiecīgā gadījumā tā pilnvarotā pārstāvja identitāte un kontaktinformācija.
2. MI sistēmas raksturlielumi, spējas un veikspējas ierobežojumi, t. sk. attiecīgā gadījumā:
  - 2.1. paredzētais nolūks;
  - 2.2. 8. pantā minētais precizitātes, noturības un kiberdrošības līmenis, saskaņā ar kuru ir testēta un validēta attiecīgā MI sistēma un kuru var gaidīt, un visi zināmie un paredzami apstākļi, kas var ietekmēt gaidāmo precizitātes, noturības un kiberdrošības līmeni;
  - 2.3. zināmie vai paredzami apstākļi, kas saistīti ar MI sistēmas lietošanu atbilstoši tās Paredzētajam nolūkam vai Pamatoti paredzamas nepareizas lietošanas apstākļos un kas var radīt risku veselībai un drošībai vai pamattiesībām;
  - 2.4. tas, cik lielā mērā MI sistēma spēj izskaidrot tās pieņemtus lēmumus;
  - 2.5. tās veikspēja attiecībā uz personām vai personu grupām, attiecībā uz kurām MI sistēmu paredzēts izmantot;
  - 2.6. attiecīgā informācija par lietotāju darbībām, kas var ietekmēt sistēmas veikspēju, ieskaitot ievaddatu tipu vai kvalitāti, vai cita būtiska informācija attiecībā uz izmantotajām apmācības, validēšanas un testēšanas datu kopām, ņemot vērā MI sistēmas paredzēto nolūku.
3. Piegādātāja iepriekš noteiktas izmaiņas MI sistēmā un tās veikspējā, ja tādas ir.
4. Cilvēka virsvadības pasākumi, kas minēti 7. pantā, t. sk. tehniskie pasākumi, kuri ieviesti, lai palīdzētu Publiskajai organizācijai interpretēt MI sistēmas radītos iznākumus.
5. Paredzamais MI sistēmas darbmūžs un visi uzturēšanas un apkopes pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu šīs MI sistēmas pareizu darbību, arī saistībā ar programmatūras atjauninājumiem.
6. MI sistēmā iekļauto mehānismu apraksts, kas ļauj lietotājiem pareizi vākt, uzglabāt un interpretēt žurnāldatnes.

E pielikums. Pārredzamības nodrošināšanas pasākumi

Sniedziet aprakstu par tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem, kas Piegādātājam jāveic, lai nodrošinātu pārredzamību saskaņā ar Klausulu 6. pantu.

F pielikums. Cilvēka virsvadības nodrošināšanas pasākumi

Sniedziet aprakstu par tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem, kas Piegādātājam jāveic, lai nodrošinātu cilvēka virsvadību saskaņā ar Klausulu 7. pantu.

G pielikums. Precizitātes līmenis

Aprakstiet nepieciešamo precizitātes līmeni.

H pielikums. Pasākumi, kas veicami, lai nodrošinātu pienācīgu noturības, drošuma un kiberdrošības līmeni

Sniedziet aprakstu par tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem, kas Piegādātājam jāveic, lai nodrošinātu pienācīgu noturības, drošuma un kiberdrošības līmeni saskaņā ar Klausulu 8. pantu.

Ar šiem pasākumiem ir jānodrošina, ka MI sistēma ir noturīga pret kļūdām, defektiem vai neatbilstībām, kas var rasties pašā sistēmā vai vidē, kurā attiecīgā sistēma darbojas, it īpaši sistēmas mijiedarbībā ar fiziskām personām vai citām sistēmām.

MI sistēmai jābūt noturīgai pret nepiederīgu trešo personu mēģinājumiem mainīt tās lietojumu, funkcionēšanu, iznākumus vai veikspēju, izmantojot sistēmas ietekmējamību. Tehniskie risinājumi, kas paredzēti, lai novērstu MI specifisko ietekmējamību, attiecīgā gadījumā ietver pasākumus, kuru mērķis ir novērst, atklāt, atrisināt un kontrolēt uzbrukumus, kā arī reaģēt uz uzbrukumiem, kuros tiek mēģināts manipulēt ar apmācības datu kopu (“datu saindēšana”), apmācībā izmantotiem iepriekš apmācītiem komponentiem (“modeļa saindēšana”), ievaddatiem, kas paredzēti modeļa kļūdas izraisīšanai (“pretrunīgi piemēri” vai “izvairīšanās no modeļa”), uzbrukumus konfidencialitātei vai modeļa nepilnībām, kas var kaitēt lēmumu pieņemšanai.